

BÖLÜM 5

TRAKEOSTOMİ ANESTEZİSİ

Mustafa TURAN¹

GİRİŞ

Trakeostomi ve trakeotomi birbirinin yerine kullanılabilen terimlerdir. Yunanca kelimelerden türetilen trakeostomi trakeada bir açıklık oluşması veya kendiliğinden açılması, trakeotomi ise (tracheia arteria ve tome) trakeanın açıldığı operasyondur. Trakeotominin geçmişi endotrakeal entübasyondan binlerce yıl öncesine dayanmaktadır. M.Ö. II. yy'da Asclepiades ilk trakeotomiye gerçekleştirmiştir. 18. yy 'dan önce gerçekleştirilmiş ve bildirilmiş çok az sayıda trakeotomi kaydı bulunmaktadır. İlk pediatrik trakeotomi ise Caron tarafından, 1776 yılında, 7 yaşındaki bir çocuğun havayolundan fasulye tanesini çıkartmak amaçlı uygulanmıştır. 17. yy' da şimdiki trakeotomi pozisyonunu ilk tanımlayan Moreau olmuştur. Ayrıca ilk trakeotomi uygulamaları horizontal insizyonla yapılırken ana vasküler yapılarla zarar vermesinden ve kanamadan dolayı Fabricius 16. yy'da vertikal insizyonu önermiştir ve ilk kanül kullanımını öneren hekimdir.

Kritik bakım tedavisindeki son 30 yıldaki gelişmeler, akut solunum yetmezliği, travma ve büyük cerrahiler sonrası hastaların uzun süre yaşamasına ve uzun süre mekanik ventilatör desteğine ihtiyaç duymasına neden olmuştur. Günümüzde bu hastaların translarengeal entübasyondan bir an önce trakeostomiye geçilmesi yönünde görüş birliği mevcuttur. Trakeostomi yoğun bakım hastalarında %10 gibi

¹ Uzm. Dr., Ankara Şehir Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, dr_turan081@hotmail.com

KAYNAKLAR

1. İrwin RS, Rippe JM, Irwin ve Rippe'nin Yoğun Bakım Tıbbı, 6. Baskı, Trakeostomi: Scott E. Kopec, Ciaran J.McName, Güneş Tıp Kitapevleri; 2014: 112-123
2. Goldenberg D, Bhatti N. Erişkinlerde yetersiz havayolunun kontrolü. In: Cummings CW, Flint PW, Harker LA, Haughey BH, Richardson MA, Robbins KT, Schuller DE, Thomas JR editors. Cummings Otolaryngology - Head & Neck Surgery. 4th ed. Ankara: Elsevier Mosby; 2007: 2441-2453
3. Tsui Y, Ondik M, Goldenberg D. Elective surgical tracheotomy in the adult. In: Seidman PA, Sinz EH, Goldenberg D, eds. Tracheotomy Management: A Multidisciplinary Approach. Cambridge: Cambridge University Press; 2011:28-38. doi:10.1017/CBO9780511977787.004
4. Orabona, G.D., Iannuzzi, M., Califano, L. (2016). Surgical Tracheostomy. In: Servillo, G., Pelosi, P. (eds) Percutaneous Tracheostomy in Critically Ill Patients. Springer, Cham. 2016:29-35 doi:10.1007/978-3-319-22300-1_4
5. Marino PL, Marino's The ICU Book, 4rd ed. Ventilatöre Bağlı Hasta, Ankara: Palme Yayınevi; 2018: 535-551
6. Butterworth JF, Mckey DC, Wasnick JD, Morgan & Mikhail Klinik Anesteziyoloji, 5. Bakı, Kulak-Burun-Boğaz Cerrahisinde Anestezi, Güneş Tıp Kitapevleri; 2015: 773-787
7. Weisler MC, Couch ME. Trakeotomi ve entübasyon. In: Bailey BJ, Johnson JT, Newlands SD editors. Head & Neck Surgery – Otolaryngology. 4th ed. Ankara: Lippincott Williams & Wilkins; 2011: 785-801.
8. Montgomery WW. Trakea cerrahisi. In: Montgomery WW, Cheney ML, Lazor JB, Montgomery SK, Randolph GW, Varvares MA, Weber AL editors. Surgery of the larynx, trachea, esophagus and neck. Ankara: Nobel Tıp Kitapevleri; 2004: 190-212
9. Isha T, Sushil P A, Standard Surgical Tracheostomy In: Sushil PA, Principles and Practice of Percutaneous Tracheostomy,, India; Jaypee Brothers Medical Publishers, 2010: 23-28, doi: 10.5005/jp/books/11377_4
10. Choby G, Bezinover D, Goldenberg D. Percutaneous tracheotomy. In: Seidman PA, Sinz EH, Goldenberg D, eds. Tracheotomy Management: A Multidisciplinary Approach. Cambridge: Cambridge University Press; 2011:39-50. doi:10.1017/CBO9780511977787.005
11. Eger EI. Uptake and distribution. In: Miller RD, ed. Miller's Anesthesia. 9th ed. Philadelphia: Elsevier Churchill Livingstone, Anesthesia for Otolaryngologic and Head-Neck Surgery, 2020: 2209-2235
12. Lore JM, Medina JE. Tracheostomy. In: Lore JM, Medina JE editors. An Atlas of Head-Neck Surgery. 4th ed. Philadelphia, Pennsylvania: Elsevier Saunders; 2005: 1015-1024
13. Sushil P A, Anesthetic and Technical Considerations for Percutaneous Tracheostomy In: Sushil PA, Principles and Practice of Percutaneous Tracheostomy, India; Jaypee Brothers Medical Publishers, 2010: 89-100 doi: 10.5005/jp/books/11377_12